

MATICHON INFORMATION CENTER		Subject Heading :	
Source : ผู้จัดการรายวัน		52573069	
Date : 22 ต.ค. 2552	Page : 39	No :	

เมื่อเทคนิคขาเทียมไทย ไปไกลถึง 'บुरुнді'

กว่า 17 ปี ที่มูลนิธิขาเทียม ในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ให้บริการ ทำขาเทียม แก่ผู้พิการขาขาดที่ยากไร้ ต้อยโอกาส โดยไม่คิดมูลค่าและไม่เลือกเชื้อชาติศาสนา จนในปัจจุบันมูลนิธิขาเทียมฯ ก็ยังคงมุ่งมั่นตามรอยพระปณิธานในการเผยแพร่ความรู้ เทคนิค วิธีการทำขาเทียมของมูลนิธิฯ ให้ช่างกายอุปกรณ์ของประเทศเพื่อนบ้าน ในโครงการฝึกอบรมการทำขาเทียม เพื่อให้ผู้พิการได้มีโอกาสใช้ขาเทียมที่ดีและเหมาะสม ส่งผลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นสามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตัวและครอบครัวได้

รศ.นพ.เทอดชัย ชีวะเกตุ เลขาธิการมูลนิธิขาเทียมฯ และเจ้าของรางวัลแมกไซไซ สาขาบริการสาธารณะ ประจำปี 2551 เล่าถึงโครงการฝึกอบรมการทำขาเทียมว่า ขณะนี้มีหลายประเทศให้ความสนใจมาดูงานเป็นจำนวนมาก ซึ่งมูลนิธิขาเทียมฯ จะช่วยจัดการอบรมให้โดยใช้เวลาประมาณ 3 เดือน โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายพร้อมทั้งอำนวยความสะดวกในเรื่องของที่พัก เมื่ออบรมจบหลักสูตรจนสามารถทำขาเทียมได้ จะมีการสนับสนุนให้ตั้งโรงงานผลิตขาเทียมขึ้นในประเทศ โดยจัดส่งอุปกรณ์ที่ไทยสามารถทำตัวเอง ไม่ต้องซื้ออุปกรณ์จากต่างประเทศที่มีราคาแพงหลายเท่าตัว

เลขาธิการมูลนิธิขาเทียมฯ บอกอีกว่า ล่าสุดได้ให้การอบรมถ่ายทอดเทคนิคการทำขาเทียมให้แก่อาสาสมัครจากประเทศบुरुнді ประเทศหนึ่งในแถบแอฟริกา ในบुरुндіมีการสู้รบกันมาโดยตลอด ทำให้มีผู้พิการสูญเสียขาเป็นจำนวนมาก อีกทั้งเป็นประเทศยากจน และไม่มีหน่วยงานใดกล้าเข้าไปในพื้นที่ ซึ่งการให้ความช่วยเหลือครั้งนี้สืบเนื่องจากการชักชวนจาก "ดร.กฤษณา ไกรสินธุ์" เจ้าของรางวัลแมกไซไซ ประจำปี 2552

"เชื่อว่า จากที่มีการอบรมไปแล้ว สามารถทำขาเทียมได้ไม่ใช่เรื่องยาก และลงทุนไม่มาก เครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ ไม่แพง สามารถผลิตได้ในประเทศไทยและส่งให้แก่ประเทศเหล่านี้ได้ อีกทั้ง

ช่างทำขาเทียมช่วยฝึกอบรมชาวบुरुндіให้ทำขาเทียม ก่อนนำความรู้กลับไปตั้งโรงงานในประเทศตัวเอง

ประกอบ แก้วมา อายุ 40 ปี ผู้พิการขาขาด ที่ผันตัวมาเป็นช่างทำขาเทียม

วัสดุที่ใช้ก็สามารถรีไซเคิล หรือ นำกลับมาใช้ใหม่ได้ เช่น ทราย อะลูมิเนียม เป็นต้น ดังนั้น การที่จะมีโรงงานเล็กๆ เพื่อผลิตขาเทียมในประเทศยากจน คงไม่ใช่ความฝัน"

สำหรับการให้ความช่วยเหลือนั้น เป็นการช่วยเหลือผ่านทางรัฐบาล โดยกระทรวงการต่างประเทศ ช่วยสนับสนุนงบประมาณจำนวน 1 ล้านบาท ซึ่งที่ผ่านมามีการถ่ายทอดวิธีทำขาเทียมให้แก่อาสาสมัครจากประเทศอินโดนีเซียและได้ออกหน่วยทำขาเทียมพระราชทานเคลื่อนที่ไปทำขาเทียมให้แก่ผู้พิการขาขาด ที่เมืองปากเซ แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวด้วย

"เทคนิคที่ถ่ายทอดนี้เป็นเทคนิคใหม่ขณะที่หลายประเทศยังใช้เทคนิควิธีการเดิมอยู่ โดยเป็นการทำเท้าจากท่อนทราล ลักษณะขาเทียมเหนือเข่าแบบใหม่ที่น่าสนใจคือ คล้ายกับขาเทียมเหนือเข่าของต่างประเทศ ที่ไม่ต้องใช้ฟองน้ำหุ้ม อีกทั้งแกนหน้าแข้งทำด้วยพลาสติกหุ้มแต่งเป็นรูปขาด้วยโฟมแข็งและเคลือบหุ้มด้วยวัสดุที่ทำให้ได้ขาเทียมที่ทำได้รวดเร็วมีน้ำหนักเบาที่สำคัญขาเทียมที่

รศ.นพ.เทอดชัย ชีวะเกตุ เลขาธิการมูลนิธิขาเทียม ในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี และเจ้าของรางวัลแมกไซไซ ปี 2551 กำลังบรรยายให้แก่ผู้สนใจ

มูลนิธิฯ ผลิตขึ้นถือว่า มีราคาถูกเมื่อเทียบกับประเทศมาเลเซีย อย่างขาเทียมชนิดเหนือหัวเข่า จะราคา 2 แสนกว่าบาท ส่วนที่ไทยราคาเพียง 2 หมื่น ซึ่งถูกกว่านับ 10 เท่า"

รศ.นพ.เทอดชัย บอกอีกว่า จากสถิติมีผู้พิการขาขาดในประเทศไทยประมาณ 6 หมื่นราย และเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ สาเหตุการพิการขาขาดมาจากอุบัติเหตุ มีมอเตอร์ไซด์มากที่สุด รองลงมาคือโรคเบาหวาน ซึ่งประเทศต่างๆ มีสาเหตุที่ต่างๆ กันไป อย่างในมาเลเซียก็พบว่า 80% ถูกตัดขาเพราะเบาหวาน ในสหรัฐอเมริกาเป็นเพราะเส้นเลือดอุดตัน ขณะที่หลายประเทศในแอฟริกา เขมร เนื่องจากสงคราม สำหรับประเทศไทยนับ ตั้งแต่ที่เริ่มให้บริการครั้งแรก ปี 2534 มีการออกหน่วยทำขาเทียมพระราชทานเคลื่อนที่รวมจำนวนขาที่ให้บริการ 20,632 ขา ปัจจุบันมีโรงงานผลิตขาเทียมของมูลนิธิฯ 60 แห่งทั่วประเทศ อย่างไรก็ตาม การให้บริการยังไม่สามารถให้ได้อย่างทั่วถึง

ประกอบ แก้วมา ทนุญใหญ่วัย 40 ปี ผู้พิการขาขาด ที่ผันตัวมาเป็นช่างทำขาเทียม และกลายมาเป็นผู้ฝึกสอนการทำขาเทียม เล่าว่า เริ่มมา

ทำงานเป็นช่างทำขาเทียมเมื่อปี 2550 รู้สึกภูมิใจมาก ที่ได้เข้ามาทำงานที่มูลนิธิฯ ซึ่งรศ.นพ.เทอดชัย เป็นผู้ชักชวนให้มาทำงานเป็นช่างขาเทียม จำได้ว่า อาจารย์ถามว่า อยากมีส่วนช่วยคนอื่นต่อไหม พอตอบตกลงอาจารย์ก็สอน ชี้นะ โดยต้องเรียนภาคทฤษฎีและปฏิบัติใช้เวลาประมาณ 3-4 เดือน จากนั้นก็พัฒนาฝีมือเรื่อยมา

สำหรับการฝึกสอนให้ชาวต่างชาตินั้น ประกอบบอกว่ามีสาม เพราะเขาพูดภาษาฝรั่งเศส แต่หนึ่งในนั้นมีคนที่พูดภาษาอังกฤษได้ ก็สามารถสื่อสารกันได้

ประกอบ เล่าย้อนถึงสาเหตุที่ทำให้เขาต้องสูญเสียขาว่า เมื่อประมาณ 13-14 ปีที่แล้ว จากอุบัติเหตุรถมอเตอร์ไซด์ชนกับรถปิกอัพ ทำให้ต้องสูญเสียขา 1 ข้าง จากที่เคยทำงานรับจ้างบ้าง เก็บของบ้าง ก็ทำไม่ได้ หลังจากไปรับบริการทำขาเทียมที่โรงพยาบาล ช่วงนั้นกว่าจะได้ขาเทียมไว้ใช้ ต้องใช้เวลานานมาก ประมาณ 3-4 เดือน ซึ่งขณะนั้นเราก็ไม่ทราบว่าเหตุใดจึงช้า จนกระทั่งกลายมาเป็นช่างทำขาเทียมจึงทราบขั้นตอนกระบวนการว่า ขาเทียมไม่ใช่จะสามารถทำได้ง่ายๆ

“หากอยู่ต่างจังหวัดจะลำบากมากเพราะหมอจะนัดมาทำขาหลายครั้ง พอมีผู้พิการมารับบริการ มาถามว่าจะได้เมื่อไหร่ เราก็อธิบายให้ฟังว่า ไม่ต้องกังวล และบอกเขาอย่างใจเย็น เพราะเมื่อก่อนเราก็เป็นแบบนี้”

ประกอบบอกด้วยท่าทางอารมณ์ดีต่อว่า ปัจจุบันการมารับบริการที่มูลนิธิขาเทียมฯ

จ.เชียงใหม่ หากเป็นผู้พิการขาขาดให้หัวเข่า ที่นี้ใช้เวลาทำเพียงวันเดียวก็เสร็จและรอรับได้เลย และหากขาขาดเหนือเข่าจะใช้เวลาประมาณ 3 วัน เมื่อทำเสร็จแล้วในรายที่ไม่สามารถเดินทางกลับได้เองก็จะพาไปส่งถึงบ้าน

สำหรับที่มูลนิธิฯ ซึ่งตั้งอยู่ที่ จ.เชียงใหม่ มีช่างทำขาเทียม ประมาณ 12 คน ซึ่ง **ด.ต.ถวัลย์ อาทิตย์** ชาวเชียงใหม่ วัย 57 ปี ก็เป็นช่างทำขาเทียมอีกคนหนึ่งทำงานที่มูลนิธิฯ มากกว่า 3 ปี แล้ว ด.ต.ถวัลย์เล่าว่า สูญเสียขาข้างซ้ายช่วงเหนือหัวเข่า เมื่อปี 2518 เมื่อครั้งยังรับราชการเป็นตำรวจตระเวนชายแดน หรือ ตชด. หลังจากพิการก็มาทำงานด้านธุรการ และขอเกษียณอายุราชการก่อนกำหนด เมื่ออยู่บ้านเฉยๆ ก็เบื่อ คิดว่า ปีนปลายังดีกว่าที่หากอยู่บ้านเฉยๆ ก็ไม่เกิดประโยชน์ ทั้งๆ ที่ตัวเองยังทำประโยชน์ให้แก่ผู้อื่นที่สำคัญได้ทุกคน และผู้ที่ต้องโอกาสกว่าเรายังมี หลังจากเป็นอาสาสมัครช่วยงานสักระยะก็ตัดสินใจออกมาเป็นช่างทำขาเทียม

“ที่นี่ทำขาเทียมเต็มที่ได้นวันละ 12 ขา แต่เคยมีผู้มาต่อคิวทำมากที่สุด 17 ขา แต่เฉลี่ยนำจะวันละ 4-5 ขา ซึ่งที่เชียงใหม่ จะมีผู้คนมาจากหัวสารทิศ ทุกภาคของประเทศไทย เพราะที่นี่ได้ขาเร็ว ไม่ต้องรอคิวนานเหมือนในโรงพยาบาล และไม่เสียค่าใช้จ่ายอะไรเลย” ■

สาธิตการทำขาเทียมสำหรับผู้ขาขาดที่ตั้งแต่อายุยังน้อย